

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 248.

Elleve Session.

70de Mode.

Torisdagen den 22de Maars Aft. 1.

Indenrigsministeren (fortsat): Hvad det første Forslag angaaer, tilstaaer jeg, at jeg vilde være tilbøjelig til hellere at udbære det, naar der, som af Folkethinget tidligere vedtaget og nu atter af Udvalget foreslaaet, skulde bestemte foreskrives en vis Maaede, hvorpaa Beløbet skal anvendes. Jeg maatte være saameget mere tilfjendelig dertil, som det synes mig at være fremgaaet af Forhandlingerne her, at der dermed tillige tilfjendes en Art Declaration, en Erklæring mod, hvad der tidligere er passeret i denne Sag. Jeg skjønner imidlertid ikke rettere, end at man med Rolighed kan overlade Anvendelsen af disse — Det er ikke store Summer, der tales om; jeg veed ikke, om de ærede Herrer erindrer Beløbet, det er 600 Rd. — at man med Rolighed, siger jeg, kan overlade Anvendelsen af disse 600 Rd. til Regjeringen. Det er en Selvfølge, at Ministeriet ikke efter egen umiddelbar Detailundersøgelse kunde fordele denne Sum, men at det nærmest maa støtte sig paa indhentede Oplysninger fra de locale Autoriteter. Forsaavidt denne Sum maatte blive bevilget i den Form, som det er kommet fra Landsstinget, var det min Mening at høre vedkommende Amtsrådsberoom og at give det en Indflydelse paa Forordningen deraf. En Grund, hvorfor man ogsaa maa have Etmaal mere imod det i den af dette Thing vedtagne og nu atter foreslaaede Stil-

felse, er, som ogsaa gjort gjældende i det andet Thing, Hensynet til hele denne Sags Sammenhæng. Det er nemlig blevet fremsat, at saaledes som Forholdene tidligere vare paa Romo, saaledes som de laae for, i den Udskiftning begjæredes, var det kun de mere Velhavende — der saae sig istand til at anskaffe Kreaturer — der kunde have Nytte af deres Brugsret til Torderne; de derimod, der ikke vare saa velhavende, at de kunde anskaffe Kreaturer, havde saa at sige slet ingen Nytte af den dem tilkommande Ret, og de mere Velhavende benyttede saaledes det Hele til Græsning for deres Kreaturer. Deraf fulgte, at naar Enhver fik Sit ved Udskiftningen, kunde de, der saaledes hidtil ikke havde haft nogen Nytte af deres Torde, faae idetmindste en Godtgjærelse for dem, medens de, naar Udskiftningen ikke fandt Sted, vilde henligge ikke uafbenyttede, men kun til Afbenyttelse for de mere Velhavende. Det er den Betragtning, som Folketovre og et Mand, der har undersøgt Forholdene paa selve Stedet, har gjort gjældende. Af den Grund, at de mindre Velhavende nemlig, naar Torderne vedbleve at ligge i Fællig, aldeles ikke kunde gjøre deres Brugsret nyttig, var det, at disse begjærede Udskiftning, medens de Andre, som saalænge Udskiftning ikke fandt Sted, kunde alene benytte det Hele uden nogen Indskrænkning, modsatte sig Udskiftningen. Den ærede Rigsdagsmand for Holbek Aants Ven Valgfreds (Tscherning) ryfter paa Hovedet; men hans Nysten paa Hovedet kan ikke gjendrive, hvad der er oplyst; jeg kan naturligvis ikke med afgjort Bestemthed paastaae, at det forholder sig saaledes — hvis den ærede